

Moleküler Testlerde Dış Kalite Kontrolü

Dr. Nuran ESEN

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi
Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

Sunum planı

- DKD'nin amacı ve önemi
- DKD uygulamaları
- DKD sonuçlarının değerlendirilmesi
- DKD sonuçlarını etkileyen faktörler
- Anahtar mesajlar

- *“External Quality Control (EQC) ”*
  - Dış Kalite Kontrol (DKK)
- *“External Quality Assessment (EQA) ”*
  - *Dış Kalite Değerlendirme (DKD)*
- *“Proficiency Testing (PT) ”*
  - Yeterlilik Testi (YT)

Laboratuvar Akreditasyonu ISO 15189

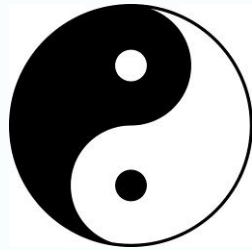

Klinik laboratuvarın ürettiği kaliteli hizmetin, standartları sağlayabilecek yeterlilikte olduğu, bağımsız kurumlardan gelen denetçiler tarafından incelenmesi ve belgelendirilmesi

Analiz öncesi → Analiz → Analiz sonrası

Kalite Güvencesi

Analiz öncesi → Analiz → Analiz sonrası

Kalite Kontrol

Analiz

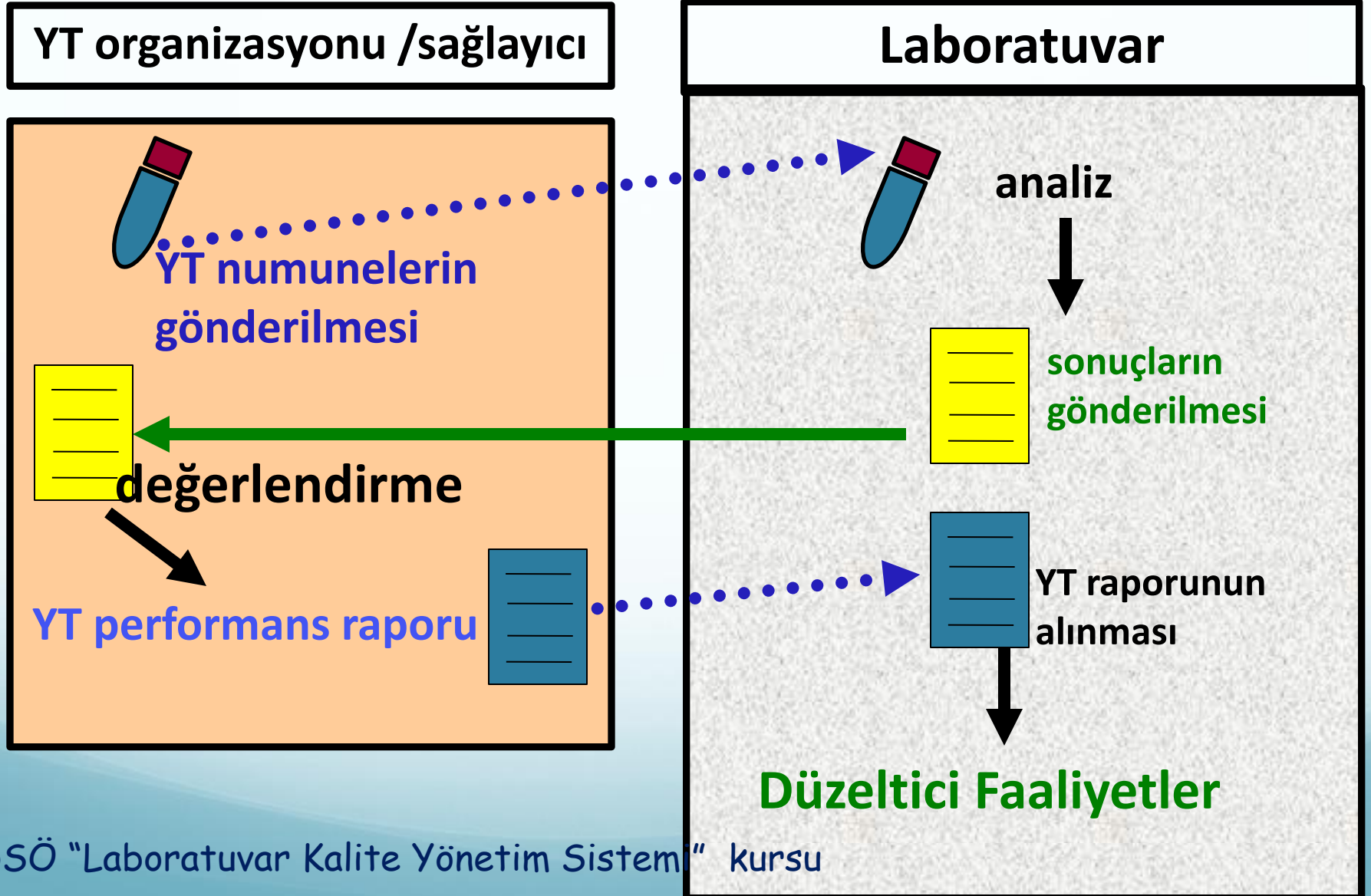
Dış Kalite Değerlendirme (DKD)

Bir dış kuruluş aracılığı ile laboratuvar performansının objektif olarak değerlendirildiği sistem

- Laboratuvar performansının bir ölçütü
- Sistemik hatalarda erken uyarı
- İyileştirme için fırsat
- Ticari kitlerin değerlendirilmesi

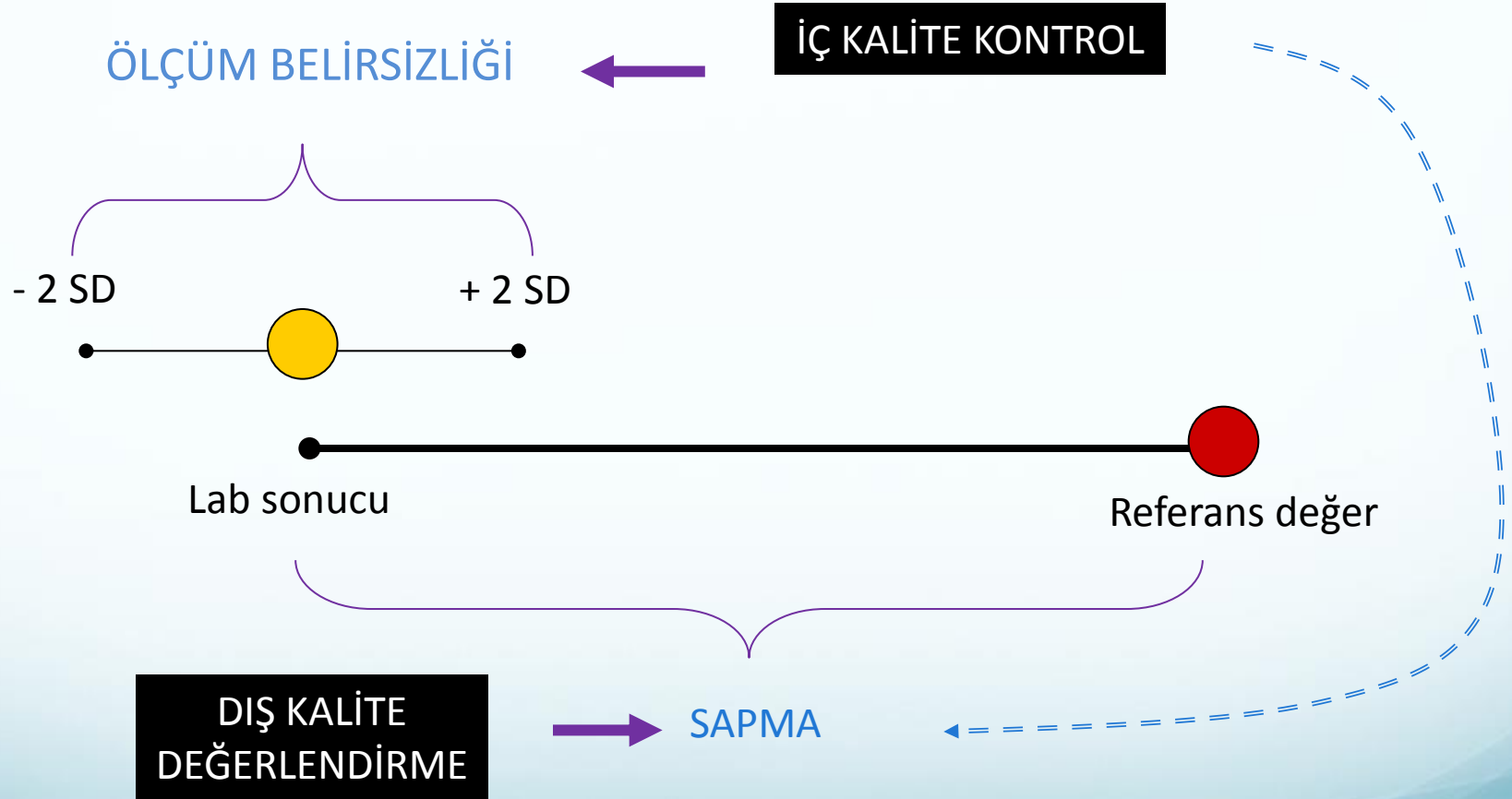

YT Süreci

Kalite kontrol çalışmaları

Moleküler Testlerde Dış Kalite Değerlendirme Sorunları

- Biyogüvenlik
- Transfer süresi
- Transfer koşulları
- Saklama koşulları

YT programı seçimi

1

- Programın maliyeti
- Katılımcı sayısı
- Program sağlayıcı akredite (ISO 17043)
- Güvenilir teknik danışmanlar
- Örneklerin sayı ve çeşitliliği
- Çevrim sayısı

- Ulusal / Uluslararası
- Program - laboratuvar uyumu
  - Örnek türü
  - Örnek miktarı
  - Analit konsantrasyonu
  - Laboratuvarda saptanan türler/tipler
- Sonuçların bildirilmesi için verilen süre

YT programı seçimi

3

- Referans değer hesaplanması
  - Referans laboratuvar seçimi
  - Referans değer doğruluğu
- Sonuçların bildirimi
- Sonuçların istatistik değerlendirmesi
- Değerlendirme raporunun yayınlanması
- Önceki yıllara ait değerlendirme raporları

http://wwwn.cdc.gov/mlp/pdf/EQA/eqa_list.pdf

Inventory Of External Quality Assessment Programs

Country/ Region	Program Name	Contact / E-mail	Address	Web Site	Affiliation	Specialties	Challenge Frequency	Participant Type/Numbers	Fee	Notes
Argentina	Programa Buenos Aires (ProgBA)	progba@cemic.edu.ar	Galvan 4102, 1431 Buenos Aires, Argentina, Phone +54 11 4546 8254, FAX + 54 11 4543 4240? 4546 1142	www.cemic.edu.ar/ NVESTIG/progba. htm	Academic	Chemistry, Hematology, Immunology/Serology, Newborn Screening	Monthly	Public and private laboratories in Argentina and other parts of Latin America/ 381	Yes	Established in 1979
Argentina	Programa de Evaluacion Externa de Calidad (PEEC)	dmpeec@netverk.com .ar	Calle 6 #1344, La Plata (1900), Argentina Phone - .+54-221-4231 Fax- .+54-221-4232021	www.fba.org.ar		Clinical Chemistry, Hematology, Parasitology, Bacteriology, Serology, Urine, Coagulation, Instrumental Control, Immunology, Blood Gases, Therapeutic Drug Monitoring, Endocrinology, Tumor Markers, Newborn Screening, Mycology, HIV Viral Load.	Depending on the specialty, from monthly to twice a year.	3350 laboratories Public and private hospitals, private laboratories, manufacturer's laboratories, high and low complexity) at national level.	Yes	Participation in International Schemes from WHO through respective specialties in Clinical Chemistry, Hematology, Parasitology and Bacteriology. Syphilis scheme from CDC. The Web site is in Spanish but translated link in English is under construction.
Australasia	Human Genetics Society of Australasia Newborn Screening Quality Assurance program (HGSA Newborn Screening QAP)	diannew@adhb.govt.nz	P.O. Box 872, Auckland, New Zealand Phone - 64 9 307 4949 x6570 Fax -64 9 307 4936			Newborn Screening		35 - Primarily Australasia, but open to international participants		Program offers a variety of analytes on participant collection cards, thus minimizing analytical variations due to paper and spot size and allowing blind testing of entire laboratory process.
Australia	National Serology Reference Laboratory Quality Assessment Program (NRL QAP)	chris@nrl.gov.au	National Serology Reference Laboratory, 4th Floor, Healy Building, 41 Victoria Parade, Fitzroy VIC 3065 Phone- (03) 9418 1111 Fax -(03) 9418 1155	www.nrl.gov.au/		Immunology - HIV, HCV, and HTLV Serology , Measles and Rubella serology , Chlamydia trachomatis Microbiology - HIV and HCV nucleic acid testing Molecular Infectious disease	2 - 3 times per year with up to 10 challenges	Australia		accredited to ISO Guide 25 and certified to the ISO9001 standards

DKD Yönergesi

- DKD Kuruluşunun adı
- Yıllık çevrim sayısı
- Her çevrimde gelen örnek sayısı
- Uygulama adımları
- Sonuçların değerlendirilmesi
- Sonuçların kaydı
- Hatalı sonuçlar için DF raporları

DKD Sonuçlarında Sorun

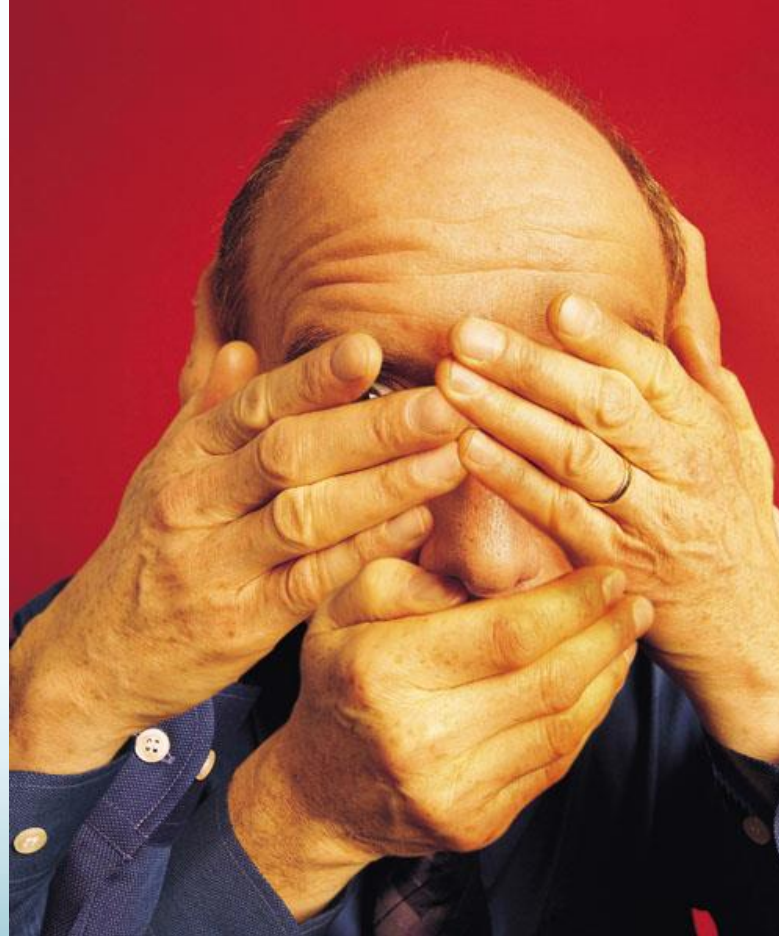
- Analiz öncesi
- Analiz
- Analiz sonrası

Mükemmel yeterlilik test
sonuçları bile laboratuvarın yetkin
olduğunu garanti etmez!

Hile yapılmış olabilir!

Kontrol örneklerinin kimliği laboratuvar çalışanları ve yöneticileri tarafından bilinmemelidir !

Yeterlilik testinde nasıl hile yapılır?

- Ayrıcalıklı özen gösterilmişse
- Farklı yöntem kullanılmışsa
- Rutin çalışmada yapılmayan tekrarlar yapılmışsa
- Test normalde analizi çalışan personel tarafından yapılmamışsa
- Test uygulanmadan önce sonuçları öğrenilmişse (kör olarak çalışılmamışsa)

YT Kısıtlılıkları

- Laboratuvar kalitesinin değerlendirilmesinde tek başına yeterli değildir
- Laboratuvardaki tüm problemlerin saptanmasına yönelik değildir (özellikle analiz öncesi ve sonrasına ait problemler)

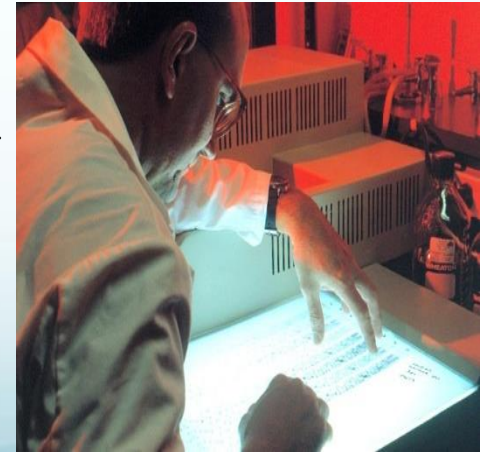
Yeniden İnceleme Yeniden Değerlendirme

Tekrarı mümkün olmayan örnekler için uygundur

Yerinde Değerlendirme

- Laboratuvar uygulamalarının gerçek halini gösterir
- Sorunlu alanlara yardım saęlar
- Eğitim planlanması ve uygulanması

Laboratuvar

Dış grup ya da organizatörler

Katılımcı Laboratuvarın Beklentisi

- Kalitenin belgelenmesi
- Sorunların belirlenmesi
- Katılımcının kendisini diğer laboratuvarlarla karşılaştırması
- Yöntem, reaktif, ekipman ve teknik elemanların karşılaştırılması
- Ticari testlerdeki sorunlar → kanıt

DKD ile kazanımlar

- ✓ Doğru, tekrarlanabilir ve güvenilir test sonuçları
- ✓ Yöntem / test performanslarının değerlendirilmesi
- ✓ Eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve uygulanması
- ✓ Personel motivasyonunu sağlaması
- ✓ Farklı laboratuvarlarda yapılan test sonuçları ve performansları ile karşılaştırma
- ✓ Sistemik hatalarda erken uyarı

Sağlık Bakanlığı

- Sağlık Kurumlarının Kit Karşılığı Cihaz Edinme Uygulaması ile İlgili Esaslar - 2003
  - Laboratuvarların dış kalite kontrol programlarına katılma yönünde girişim yapılması gerekir.
- Laboratuvar performans kriterleri – 2007
  - Eksternal kalite kontrol yapılmalı; sonuçlar değerlendirilerek uygunsuz sonuçlar için düzeltici önleyici çalışmalar uygulanmalıdır.
- Hastane Hizmet Kalite Standartları – 2011
  - Testlerin dış kalite kontrol testleri çalışılmalıdır

DKD'e Katılım

- Bütün laboratuvarlara önerilir
- Hastane Hizmet Kalite Standartları (HKS) ve ISO 15189 gerekliliğidir
- Laboratuvar performansının bir ölçütüdür

00	02	04	07	00	H	Testlerin dış kalite kontrol testleri çalışılmalıdır.	15
00	02	04	07	01	H	Dahil olunan dış kalite kontrol programında belirlenen periyotlarda dış kalite kontrol testleri çalışılmalıdır.	
00	02	04	07	02	H	Dış kalite kontrol test raporları değerlendirilmeli, o Gerektiğinde düzeltici önleyici faaliyet başlatılmalıdır.	

[Home](#)[About QCMD](#)[EQA Programmes](#)[General Registration](#)[QCMD Resource](#)[Contact Us](#)

Serology EQA range

The new Serology EQA range for 2014 will complement the current QCMD molecular range. It has been designed to monitor the performance of laboratories using antibody and antigen tests within the routine clinical diagnostic setting.

- Blood Borne
- Viral Hepatitis
- Immune Status

**2014 Annual EQA
Registration**

EQA regulatory range

Past Reports

New Serology EQA

[Home](#)[About QCMD](#)[EQA Programmes](#)[General Registration](#)[QCMD Resource](#)[Contact Us](#)[About EQA](#)[QCMD Structure](#)[EQA Tutorial](#)

About QCMD

About QCMD

The aim of External Quality Assessment programmes is to help monitor and improve quality within the clinical laboratory by assessing a laboratory's ability to use molecular diagnostic technologies within the routine clinical setting. The QCMD EQA programmes support the clinical laboratory's regulatory requirements and are also educational in application. The reports and practical feedback QCMD provides participants allows them to identify and resolve potential problems whilst monitoring the effectiveness of their laboratory quality assurance processes.

How the QCMD EQA programmes work

A registered laboratory is provided with a series of samples that are designed to resemble clinically significant specimens and/or assess specific analytical assay characteristics. The laboratory is required to test these samples using its routine assay and standard procedures as well as complete a technical questionnaire which includes questions regarding the laboratory set-up, assay method and procedures. The results from the laboratory testing and answers to the technical questionnaire are reported back to QCMD on-line. Following closure of the EQA participant testing period participating laboratories are provided with the EQA intended results. A full EQA report and an individual performance report is provided shortly after and this provides further details of overall performance for all participants in the EQA and the technology type and methodology. Group specific regional reports are also provided to

Qualitative					
Sample	Sample Content	Sample Status	Sample Type	Your qualitative result	Your qualitative score
MTB13-04	M. tuberculosis Complex (BCG)	Frequently detected	Core	positive	0
MTB13-02	M. tuberculosis Complex (BCG)	Frequently detected	Core	positive	0
MTB13-01	M. tuberculosis Complex (BCG)	Detected	Educational	positive	0
MTB13-03	M. tb Complex Negative	Negative	Core	negative	0
MTB13-05	M. tuberculosis Complex (BCG)	Detected	Educational	positive	0
MTB13-07	M. tuberculosis Complex (BCG)	Detected	Educational	positive	0
MTB13-08	M. tuberculosis Complex (BCG)	Detected	Core	positive	0
MTB13-06	M. tuberculosis Complex (BCG)	Detected	Core	positive	0
MTB13-10	M. tuberculosis Complex (BCG)	Detected	Educational	positive	0
MTB13-09	M. tb Complex Negative	Negative	Core	negative	0
Sum Qualitative Panel Score					0

Sample status	Participant's result		
	Negative	Not determined	Positive
Frequently detected	3	3	0
Detected	2	2	0
Infrequently detected	1	1	0
Negative	0	3	3

2. Programme details

MTBDNA13			
Date of panel distribution	12/08/2013	Number of respondents	215
Number of participants	235	Number of datasets submitted	241*
Number of countries	33	Number of qualitative datasets submitted	236 (98%)
Number of qualitative and quantitative datasets submitted		5 (2%)	

Twenty participants did not return results. Five of these withdrew officially, citing 'assay not offered' (n=3), 'technical issues' (n=1) and 'other' (n=1).

* Three datasets contained only negative or 'not determined' results for all samples and were not included in data analysis.

3. Panel composition

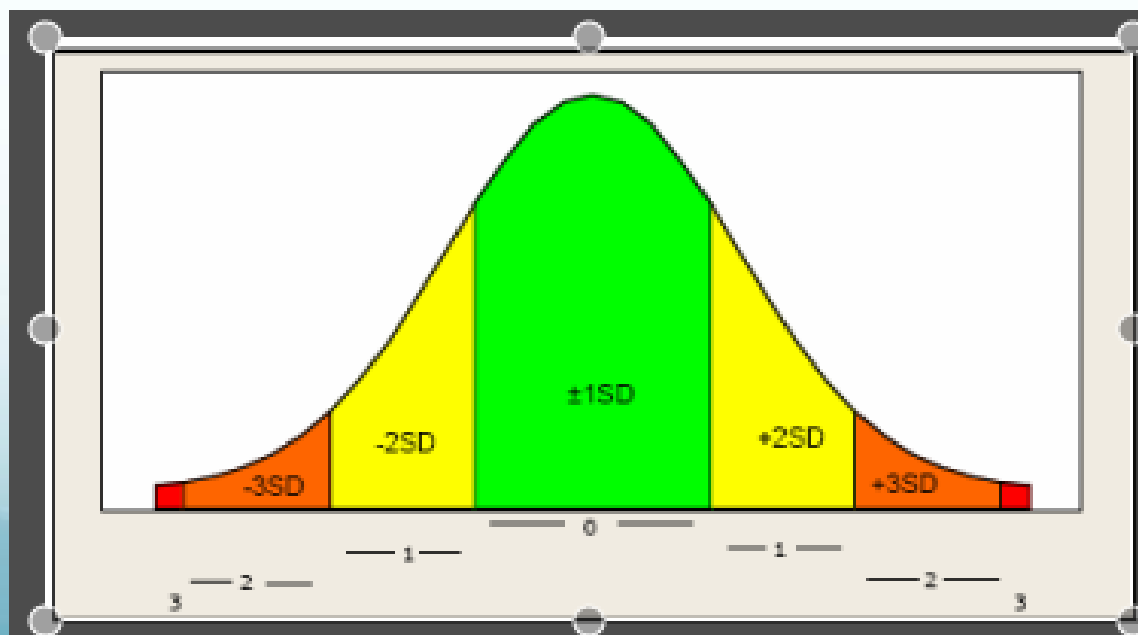
Sample code	Sample content*	Sample ** matrix	Sample conc. Cells/vial	Sample status	Sample type
MTB13-04	<i>M. tuberculosis</i> Complex (BCG)	PRB	1,000	Frequently detected	Core
MTB13-02	<i>M. tuberculosis</i> Complex (BCG)	PRB	500	Frequently detected	Core
MTB13-01	<i>M. tuberculosis</i> Complex (BCG)	PRB	100	Detected	Educational
MTB13-03	<i>M. tb</i> Complex Negative	PRB		Negative	Core
MTB13-05	<i>M. tuberculosis</i> Complex (BCG)	Synthetic sputum	1,000	Detected	Educational
MTB13-07	<i>M. tuberculosis</i> Complex (BCG)	Synthetic sputum	500	Detected	Educational
MTB13-08	<i>M. tuberculosis</i> Complex (BCG)	Sputum	500	Detected	Core
MTB13-06	<i>M. tuberculosis</i> Complex (BCG)	Sputum	500	Detected	Core
MTB13-10	<i>M. tuberculosis</i> Complex (BCG)	Sputum	100	Detected	Educational
MTB13-09	<i>M. tb</i> Complex Negative	Sputum		Negative	Core

Sample code	Sample content	Sample conc. Cells/vial	Total datasets n=238	PCR								SDA ^f	TMA ^g	LAMP ^h					
				Conventional				Real time											
				Commercial ^a		In-house ^b		Commercial ^c		In-house ^d									
				n=10		n=14		n=155		n=53									
n		%		n		%		n		%		n		%		n		%	
MTB13-04	M. tuberculosis Complex (BCG)	1,000	231	97.1	10	100.0	14	100.0	149	96.1	53	100.0	3	100.0	2	100.0	0	0.0	
MTB13-02	M. tuberculosis Complex (BCG)	500	230	96.6	10	100.0	14	100.0	148	95.5	53	100.0	3	100.0	2	100.0	0	0.0	
MTB13-01	M. tuberculosis Complex (BCG)	100	207	87.0	8	80.0	12	85.7	138	89.0	44	83.0	3	100.0	2	100.0	0	0.0	
MTB13-03	M. tb Complex Negative		228	95.8	10	100.0	14	100.0	146	94.2	52	98.1	3	100.0	2	100.0	1	100.0	
MTB13-05	M. tuberculosis Complex (BCG)	1,000	216	90.8	9	90.0	13	92.9	138	89.0	50	94.3	3	100.0	2	100.0	1	100.0	
MTB13-07	M. tuberculosis Complex (BCG)	500	211	88.7	10	100.0	12	85.7	139	89.7	44	83.0	3	100.0	2	100.0	1	100.0	
MTB13-08	M. tuberculosis Complex (BCG)	500	215	90.3	10	100.0	13	92.9	139	89.7	48	90.6	3	100.0	1	50.0	1	100.0	
MTB13-06	M. tuberculosis Complex (BCG)	500	210	88.2	10	100.0	12	85.7	133	85.8	50	94.3	3	100.0	1	50.0	1	100.0	
MTB13-10	M. tuberculosis Complex (BCG)	100	173	72.7	5	50.0	9	64.3	108	69.7	48	90.6	1	33.3	1	50.0	1	100.0	
MTB13-09	M. tb Complex Negative		228	95.8	8	80.0	14	100.0	150	96.8	51	96.2	3	100.0	2	100.0	0	0.0	

Table ii: Qualitative performance scores per technology type

Sample code	Sample status	Total All technologies n=238	PCR												SDA ^f n=3	TMA ^g n=2	LAMP ^h n=1																
			Conventional								Real time																						
			Commercial ^a n=10				In-house ^b n=14				Commercial ^c n=155		In-house ^d n=53																				
			0	1	2	3	0	1	2	3	0	1	2	3				0	1	2	3												
MTB13-04	Frequently detected	231	0	0	7	10	0	0	0	14	0	0	0	149	0	0	6	53	0	0	0	3	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1
MTB13-02	Frequently detected	230	0	0	8	10	0	0	0	14	0	0	0	148	0	0	7	53	0	0	0	3	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1
MTB13-01	Detected	207	0	31	0	8	0	2	0	12	0	2	0	138	0	17	0	44	0	9	0	3	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0
MTB13-03	Negative	228	0	0	10	10	0	0	0	14	0	0	0	146	0	0	9	52	0	0	1	3	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0
MTB13-05	Detected	216	0	22	0	9	0	1	0	13	0	1	0	138	0	17	0	50	0	3	0	3	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0
MTB13-07	Detected	211	0	27	0	10	0	0	0	12	0	2	0	139	0	16	0	44	0	9	0	3	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0
MTB13-08	Detected	215	0	23	0	10	0	0	0	13	0	1	0	139	0	16	0	48	0	5	0	3	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
MTB13-06	Detected	210	0	28	0	10	0	0	0	12	0	2	0	133	0	22	0	50	0	3	0	3	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0
MTB13-10	Detected	173	0	45	0	5	0	5	0	9	0	5	0	108	0	47	0	48	0	5	0	1	0	2	0	1	0	1	0	1	0	0	0
MTB13-09	Negative	228	0	0	10	8	0	0	2	14	0	0	0	150	0	0	5	51	0	0	2	3	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1

Sample	Sample Content	Your Result (log)	Your Consensus score	Your Technology score
HBV12A-03	HBVType A	3.652	0	0
HBV12A-01	HBVType A	2.512	0	1
HBV12A-08	HBVType A	2.778	0	0
HBV12A-05	HBVType A	1.839	0	0
HBV12A-07	HBVType D	3.512	0	0
HBV12A-02	HBVType D	2.281	1	1
HBV12A-04	HBVType D	1.531	0	0
Sum Quantitative Panel Score			1	2

Anahtar Mesajlar

Dış Kalite Değerlendirme

- Kalite yönetim sisteminin önemli bir parçasıdır
- Laboratuvar performansının tarafsız olarak kontrol edildiği bir sistemdir
- DKD örnekleri, hasta örnekleri ile aynı şekilde işlem görmeli, kör olarak çalışılmalı, değerlendirilmeli ve raporlanmalı

Anahtar Mesajlar

Dış Kalite Değerlendirme

- Program seçimindeki kriterlere dikkat edilmeli
- DKD programlarının hastane yönetimlerince satın alınması önerilir
- Hatalı sonuçlar alındığında mutlaka düzeltici faaliyetler uygulanmalı
- İyileştirme aracı olarak kullanılmalı

Kaynaklar

- ISO 15189 Tıbbi laboratuvar akreditasyonu
- DSÖ Laboratuvar Kalite Yönetim Sistemi (Türkiye’ de Bulaşıcı Hastalıkların Önlenmesi ve Sürveyansı Projesi – Faz 3 *Erken uyarı ve Yanıt Sistemi*)
- ISO 17043 Yeterlilik Deneyi İçin Genel Kurallar
- CAP Laboratory Accreditation Programme, Chantal R. Harrison, Getting the Most Out of Your Proficiency Testing, 2007
- Klinik (Tıbbi) Laboratuvarların YT Programları
http://wwwn.cdc.gov/mlp/pdf/EQA/eqa_list.pdf
- CLIA. Centers for Medicare and Medicaid Services, Department of Health and Human Services, Standards and Certification, Part 493 Laboratory Requirements, 2004.
- T.C. Sağlık Bakanlığı, Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü Performans Yönetimi ve Kalite Geliştirme Daire Başkanlığı, Hastane Hizmet Kalite Standartları, 2011.

Mehmet Zenginer '09

Teşekkürler